

“Minä olen tie ja totuus ja elämä”

Totuus

Toinen Jeesuksen väittämä oli totuus, joka hän sanoi olevansa.

Heprean kielellä totuus on aaman, josta tulee yleisesti käytetty sana aamen, totuus tai totisesti. Mitä totuus sisältää? Se voidaan ymmärtää juridiseen tapaan: totuus on olemassa oleva, oikeaksi todistettu. Nämä ilmaisut eivät ole kattavia. Itse asiassa onkin varsin vaikea selittää lyhyesti ja kokonaisvaltaisesti se, mikä on totuus.

Kaksi tuhatta vuotta sitten Jeesuksen edessä seisoivat Pilatus ja hän kysyi: mikä on totuus? Koska Jeesus on sanonut olevansa totuus, ei Pilatus siis huomannut Jeesuksen ulkomuodosta, että kappas vain siinä onkin itse totuus hänen edessään.

Me voimme pitää havaintojen antamaa informaatiota totuutena. Esimerkiksi joku sanoo, että hänen kesämökkinsä on sen ja sen järven rannalla ja sinne menee yksityinen tie valtatie numero xx ja siinä kohtaa on iso koivu, josta tunnistaa, että ollaan menossa oikeaan paikkaan. Tämä lienee epäilemättä totuus kyseisen henkilön mökin suhteen. Mutta kun aikaa kuluu vaikkapa viisikymmentä vuotta, voi olla, että koivu on lahonnut ja lakannut olemasta, tuli on polttanut mökin, järvi on kuivattu ja valtatiehen on tehty mutkan oikaiseva korjaus ja siitä ei pääsekään enää paikkaan jossa mökki oli ollut.

Tästä huomataan, että mökin omistajan aikaan sidotut kuvaukset olivat hetken aikaa tosia mutta menettivät sitten merkityksensä. Useimmat ihmisten

kuvailemat asiat ovat tällä samalla tasolla: ne voivat kattaa jonkin osatotuuden tai olla väritymä siitä.

Minkälaista totuutta Jeesus edustaa. Mooses näki palavan pensaan ja meni sitä katsomaan, miksi pensas ei pala poroksi vaikka on liekeissä. Siinä hänelle esiintyi Jumala taivaasta. Voimme perustellusti otaksua, että Jumalan ilmestyminen tuli Jeesuksen muodossa Mooseksen eteen ja sanoi: minä olen se mikä olen. Nuo sanat tarkoittavat: minä olin, minä olen ja minä tulen aina olemaan. Ikuisuusolento. Olento joka on aina olemassa, aina sama.

Edellisessä tekstissä käsiteltiin Jeesuksen sanaa tie ja siinä totesimme, että Jeesus on ollut ennen ajan olemista ennenkuin mitään oli. Hän tuli jumalisesta olotilastaan pieneksi ajalliseksi hetkeksi maan päälle olemaan sellainen ihminen, joka Jumalan mielestä ihmisen pitäisi olla. Samalla hän sovitti kärsimisellään ja kuolemallaan ihmisen syntivelan. Tuo viimeinen asia oli oikeastaan ainoa syy hänen tulla ihmiseksi.

Niinpä Jeesuksen työtä ja elämää tulee tarkastella ikuisesta lähtökohdasta käsin, sillä onhan selvää kuten edellä kuvauksessa kesämökin tapauksessa faktat ja totuudet voivat olla ajallisia, tilapäisiä, muuttuvia ja värittyneitä. Mutta jos totuus on vain ajallinen, hetken voimassa oleva, niin voiko sellaista edes kuvata sanalla totuus, josta tässä on kysymys. Käsitämme ehkä liian pinnallisesti raamatullisen totuus- käsitteen. Raamatun totuus on sellaista lajia, joka ei pala tulessakaan, kuten palavan pensaan tapaus kuvastaa. Sen sijaan ihmiset katsovat usein vain omaan napaansa ja ajattelevat, että se on totuus, mitä hän itse on ymmärtänyt, mitä hän on kokenut, nähnyt ja voinut omaksua. Mutta ne hän ovat etupäässä vain subjektiivisia kokemuksia. Raamattu sen sijaan kuvaa totuutta universaalina absoluuttina, joka on olemassa. Jos joku on toista mieltä, hän ei mielipiteellään voi poistaa Jumalan totuuden olemassaoloa.

Siksi Jeesuksen totuus on sijoitettava oikeaan kontekstiin. sivumennen sanottakoon tässä, että kielen kehittyminen ei ole vain palvelemassa ihmisten välisiä tarpeita vaan ne ovat myös välineitä, joiden avulla Jumala ja ihminen voivat kommunikoida keskenään. Jumala antaa kielellisen informaation muodossa tietoja itsestään. Niissä näkyy Hänen Majesteettinsa suunnitelmallisuus ja siten myös sellainen totuus, joka ei pala tulessakaan, kestävä totuus.

Yhtenä huomattavana esimerkkinä pitkäkestoisesta totuuden ilmenymästä voimme ottaa heprean kielessä käytetyn **taw**- kirjaimen ja kuinka se esiintyy Jumalan suunnitelmien toteutuksessa. Jumala valitsi Israelin kansan omaksi kansakseen. Sille Hän antoi lakikirjakokoelman eli Tooran (5 Mooseksen kirjaa). Tooran juurikirjaimet ovat **j - r - h** ja sana tarkoittaa opettamista perusmerkityksen ollessa: Jumala opettaa. Ja millä tavalla. Tooran ensimmäinen kirjain on **taw**. Se ei ole vain kirjain toisten joukossa vaan sen merkitys on olla liiton merkki. Minkä liiton merkki se on?

Raamatun ensimmäinen sana on **Bereshit**. Se tarkoittaa alkua mutta myös esikoista. Se siis viittaa Jumalan esikoispoikaan Jeesukseen. Esikoisessaan Jumala loi taivaan ja maan. Sanan **Bereshit** kirjaimilla kullakin on oma merkityksensä. Yhdessä ne tarkoittavat suunnilleen tätä: Esikoinen surmataa ihmiskäsin. Se on liitto Jumalan ja ihmisten välillä ja sen liiton merkinä on risti. Siis **taw**.

Tämä risti on seurannut Jumalan omia alusta saakka. Niinpä Jeesus ei suotta sanonut opetuslapsilleen: “Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.” (Matt. 16:24)

Näin siis ristin merkki ennakoitiin jo Raamatun ensimmäisessä sanassa Jeesuksen seuraajien tunnusluvuna. Tämä ristinmerkki nähdään myös Israelin kansan Egyptistä lähdön yhteydessä. Ettei surmanenkeli olisi tuhonnut myös israelilaisia, heidän piti teurastaa karitsa ja sen verellä merkitä oviensa pihtipielet ja kamana ja se tapahtui sivelemällä ristinmerkki pihtipieliin ja kamanaan. Sitäpaitsi koko toimitus oli hyvin harras, sillä kun ristin merkitsijä otti isoppiinsa verta, hän ojensi kätensä ylhäälle kamanaan merkitessään siihen ristin ja sitten lisäsi verta kastamalla isopin uudelleen astiaan ja merkitsi pihtipielen ja sama uudelleen ja hän merkitsi toisen pihtipielen. Toisin sanoen käden liike teki ristinmerkin, saman jonka moni pappi tekee siunatessaan seurakuntaansa.

Kun israelilaiset pysyivät ristin merkin siunaamissa asunnoissaan, he säästyivät hengissä. Ja kun kansa sitten pääsi lähtemään omalle maalleen, he kulkivat sukukunnittain niin, että aukeissa paikoissa kulkiessaan he muodostivat kulkueena ristin merkin varsinkin jos sitä tarkasteltiin ylhäältä päin. Ja kukas sielä ylhäältä katselikaan: totuus.

Israelin kansan vaeltaessa he joutuivat taistelemaan toisia heimoja vastaan. Kun he taistelivat moabilaisia vastaan, he olivat voitolla, kun Mooses piti käsiään ylhäällä, siis sivulle ojennettuina. Hänen profiilinsa muodosti ristin kuvion. Mutta kun hänen kätensä väsyivät ja laskivat alas, olivat moabilaiset voitolla. Mooses muodosti ristin kuvion, jonka varassa kansa taisteli. Moabilaiset edustivat langennutta ja vahingollista uskonnollisuutta, jota vastaan täytyi taistella. Merkille pantavaa on, että israelilaiset eivät päässeet siitä voitolle omin voimin vaan ja ainoastaan ristin merkissä. Niin se on uuden ajan usko-vaistenkin laita. Omin voimin ihminen ei saavuta voittoa synnillisistä haaveistaan mutta Jeesuksen ristin kautta siitä päästään voitolle.

Viimein Jeesus naulittiin ristille. Hänen kehonsa muodosti ristinmuotoisen kuvan. Itse asiassa se puu, mihin hänet ripustettiin vaikka sekin on ristin muotoinen, ei ole niin oleellinen kuin se, että Jeesus omasta ruumiistaan muodosti sen ristin, jonka sisään Jumala oli alusta asti kätkenyt omaisuuskansansa pelastuksen, niin Egyptin orjuudessa kuin myös Luvatussa maassa ja myös kristillisellä ajalla kaikkien pakanoidenkin pelastuksen.

Jumala on siis sanallaan ilmoittanut oman suunnitelmansa, joka on ollut olemassa ikuisuudesta asti ja sen merkit ajassa ovat seuranneet ajan alustan loppuun asti. Kirjallisena ilmoituksena se on ollut Raamatussa yli kolme tuhatta vuotta. Mutta on enemmän kuin todennäköistä, että sama ilmoitus on annettu jo ensimmäisille ihmisille ja niinpä hyvin vanhoissa kiinalaisissa teksteissä on samanlaista infoa. Tämä on sellaista totuutta, johon ihmismieli ei kykene.

Jumalan totuus Jeesuksessa Kristuksessa on kokonaan toista maata kuin esimerkiksi sofistien, joiden mielestä ei ole muuttumatonta totuutta, koska totuus muuttuu olosuhteiden mukaan. Tällainen sofistinen ajattelu lähtee siitä, että ihminen on kaiken mitta ja niinpä ihmisten kieli ei ole väline totuuden löytämiseksi vaan sen muuttamiseksi. Mm. kreikkalainen Sokrates (sikäli kuin hän oli todellinen henkilö) edusti ajatusmallia, että ihminen on kaiken mitta.

Läpi koko Raamatun esiintyy Jeesus Kristus. Hän on Sana joka tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme niinkuin Johannes on kirjoittanut. (Joh. 1:1) Jumala on luonut sanallaan. Jumala ei ole muuttanut totuutta vaan tuonut sanallaan sen näkyville ja kuuluville. Niinpä kun Jeesus sanoi kuurolle: Effata,

aukene, niin kuuron korvat aukenivat. Miksi näin. Kuuro ilmeisesti ei kuullut, mitä Jeesus sanoi mutta koska Jeesuksen sanat ovat luova voima, ne saavat aikaan uutta kuulemistä. Tai kun Jeesus huusi: Lasarus tule ulos, niin Lasarusen täytyi tulla ulos haudasta vaikka oli ollut siellä jo neljättä päivää. Jeesuksen sanat loivat uutta elämää vaikka Lasarus ei kuullut Jeesuksen sanoja. Jeesus kohdisti sanansa Lasaruseseen ja ainoastaan häneen, jotta kaikki haudoissa olevat eivät olisi nousseet uudelleen elämään.

Tällaiset sanat ovat osoitus totuudesta, josta ne ovat lähtöisin. Kukaan sofisti tai muu henkilö ei ole pystynyt tällaiseen, eikä pysty vaikka uhoakin että sanoilla muutetaan totuutta. Miksi Jumalan sanat ovat totuus?

Hän, Jumala tuomitsee totuuden mukaan. Jos totuus olisi vaihtuva ja muuteltavissa oleva, ei voisi olla myöskään mitään yhtäpitävää tuomiota, jossa oikeutta jaettaisiin tasapuolisesti. Sellainen toimitus oli mahdotonta. Mutta kun on selkeä, kirkas linja totuudesta, joka ei muutu ajan saatossa eikä pala edes viimeisellä tuomiolla, sellaista totuutta voidaan pitää tuomion jakajana. Sellaisen totuuden Jumala on antanut valkeudeksi maailmalle. Mutta siinä on kaikkina aikoina käynyt niin kuin Johannes on kirjoittanut: "Totuuden Henkeä maailma ei voi ottaa vastaan." (Joh. 14:17) Siksi he eivät voi, koska ovat vääryyden vallassa eivätkä ole rakastaneet totuutta. (Room. 1:18) Siksi maailma ei ota vastaan Jeesusta Kristusta eikä näe hänessä totuutta. Sen tähden Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan.

Jeesus on totuus. Jokainen saa/joutuu sen tunnustamaan viimeisenä päivänä. Mutta jos se jää viimeiseen päivään, se tunnustus ei enää hyödytä ihmistä, kaikki on auttamattomasti myöhässä, ihminen joutuu vain myöntämään olleensa väärässä ja olleensa tottelematon totuudelle. Siksi kannattaa ottaa vastaan totuus jo nyt, viivyttelämättä sillä tuomion päivä ja sitä ennakoivat tapahtumat ovat jo käsillä.

"Totuuden huulet (sanat) pysyvät iäti." (Snl. 12:15)